

Số: /BCTT-BPC

Hải Dương, ngày tháng 12 năm 2022

BÁO CÁO THẨM TRA

Về tình hình chấp hành pháp luật trên địa bàn tỉnh năm 2022

(Trình tại kỳ họp thứ 12 Hội đồng nhân dân tỉnh khóa XVII)

Căn cứ Luật Tổ chức chính quyền địa phương năm 2015, Luật sửa đổi, bổ sung một số điều của Luật Tổ chức Chính phủ và Luật Tổ chức chính quyền địa phương năm 2019 và chuẩn bị kỳ họp thứ 12 Hội đồng nhân dân tỉnh khóa XVII, Ban Pháp chế đã tiến hành các hoạt động giám sát, khảo sát tình hình chấp hành pháp luật trên địa bàn tỉnh. Trên cơ sở báo cáo của Ủy ban nhân dân tỉnh về công tác bảo đảm an ninh trật tự, công tác tiếp công dân, giải quyết khiếu nại, tố cáo của công dân và phòng, chống tham nhũng; báo cáo của Chánh án Tòa án nhân dân tỉnh, Viện trưởng Viện kiểm sát nhân dân tỉnh và báo cáo công tác thi hành án dân sự năm 2022, Ban Pháp chế có ý kiến như sau:

I. TÌNH HÌNH CHUNG

Năm 2022, tình hình quốc phòng, an ninh, trật tự, an toàn xã hội trên địa bàn tỉnh cơ bản ổn định; thực hiện hiệu quả các giải pháp “thích ứng an toàn, linh hoạt, kiểm soát hiệu quả” trong phòng, chống dịch COVID-19; công tác tiếp công dân, giải quyết khiếu nại, tố cáo được duy trì thường xuyên; công tác phối hợp giữa các cấp, ngành trong đấu tranh, phòng, chống tội phạm, vi phạm pháp luật được tăng cường; chất lượng hoạt động điều tra, truy tố, xét xử được nâng lên, cơ bản đáp ứng yêu cầu cải cách tư pháp, góp phần giữ vững tình hình an ninh, trật tự, an toàn xã hội trên địa bàn tỉnh, tạo môi trường thuận lợi thúc đẩy phát triển kinh tế - xã hội của địa phương.

Bên cạnh những kết quả đã đạt được, tình hình tội phạm, vi phạm pháp luật và tệ nạn xã hội còn diễn biến phức tạp. Một số loại tội phạm về trật tự an toàn xã hội, sử dụng công nghệ cao, xâm phạm sở hữu tăng so với năm 2021; tội phạm giết người, đặc biệt là giết người thân diễn biến phức tạp, tính chất, mức độ ngày càng nghiêm trọng. Tranh chấp dân sự, kinh doanh thương mại và khiếu kiện hành chính tăng cao. Công tác tuyên truyền, phổ biến, giáo dục pháp luật trong nhân dân tại một số địa phương còn hạn chế.

II. KẾT QUẢ VIỆC CHẤP HÀNH PHÁP LUẬT TRÊN MỘT SỐ LĨNH VỰC

1. Công tác quốc phòng, an ninh

Công tác quốc phòng, quân sự được bảo đảm, duy trì nghiêm chế độ trực sẵn sàng chiến đấu; hoàn thành chỉ tiêu giao quân năm 2022; thực hiện tốt chính sách hậu phương quân đội; các cuộc diễn tập chỉ huy, diễn tập khu vực phòng thủ, phòng, chống thiên tai, tìm kiếm cứu nạn hoàn thành kế hoạch đề ra. Xây dựng lực lượng Dân quân tự vệ, dự bị động viên đảm bảo đủ số lượng, biên chế.

Công tác bảo đảm an ninh, trật tự trên địa bàn tỉnh đã bám sát các mục tiêu, hoàn thành nhiệm vụ đề ra. Chủ động phát hiện, ngăn chặn, hoạt động chống phá của các thế lực thù địch, phản động. Mở nhiều đợt cao điểm tấn công, trấn áp tội phạm; điều tra, khám phá các vụ phạm tội và vi phạm pháp luật về trật tự xã hội đạt 93,9%, trong đó án rất nghiêm trọng, đặc biệt nghiêm trọng đạt trên 90%; tình hình tai nạn giao thông có chiều hướng giảm; đã chủ động, quyết liệt trong công tác kiểm tra, xử lý các vi phạm pháp luật về phòng cháy, chữa cháy¹. Phong trào toàn dân bảo vệ an ninh Tổ quốc tiếp tục được duy trì. Lực lượng Công an xã chính quy tiếp tục phát huy hiệu lực, hiệu quả. Triển khai và thực hiện tích cực, đồng bộ Đề án 06 của Chính phủ về phát triển ứng dụng dữ liệu về dân cư, định danh và xác thực điện tử phục vụ chuyển đổi số quốc gia.

Tuy nhiên, công tác tuyển chọn, gọi công dân nhập ngũ tại một số địa phương còn khó khăn; tình hình tội phạm còn diễn biến phức tạp, đặc biệt là các loại tội phạm về ma túy, giết người, “tín dụng đen” và tội phạm sử dụng công nghệ cao,... Công tác phòng ngừa xã hội hiệu quả chưa cao; vi phạm pháp luật của người tham gia giao thông, vi phạm pháp luật về môi trường còn diễn ra phổ biến.

2. Công tác tiếp dân, giải quyết đơn, khiếu nại, tố cáo của công dân

Năm 2022, công tác tiếp công dân, giải quyết khiếu nại, tố cáo trên địa bàn tỉnh đã được các cấp, các ngành coi trọng, thực hiện và có nhiều chuyển biến rõ nét. Các cấp, các ngành đã tiếp tổng số 6.365 lượt công dân, tăng 3,56% và tiếp nhận 6.083 đơn, giảm 15,37% so với cùng kỳ năm 2021; tỷ lệ giải quyết khiếu nại đạt 82,6%; giải quyết tố cáo đạt 93,38%. Một số vụ việc tồn đọng, kéo dài đã được cấp ủy Đảng, chính quyền các cấp nỗ lực giải quyết; việc thực hiện công khai kết quả giải quyết khiếu nại, tố cáo cơ bản đảm bảo quy trình, quy định của pháp luật.

¹ Kiểm tra an toàn PCCC: 6.674 lượt cơ sở theo kế hoạch, kiến nghị khắc phục 18.019 sơ hở, thiếu sót; 13.874 lượt cơ sở kinh doanh có điều kiện, xử phạt hành chính gần 7,3 tỷ đồng, tạm đình chỉ hoạt động 119 cơ sở, đình chỉ hoạt động 09 cơ sở.

Bên cạnh kết quả đạt được, hoạt động tiếp công dân ở một số đơn vị cấp xã còn mang tính hình thức; việc phân loại đơn giải quyết theo thẩm quyền có đơn vị còn chưa chính xác; vẫn còn tình trạng gửi đơn vượt cấp. Công tác thanh tra, kiểm tra trách nhiệm tiếp công dân, giải quyết khiếu nại, tố cáo tại một số địa phương, cơ sở chưa thường xuyên. Công tác tuyên truyền, phổ biến giáo dục pháp luật về tiếp công dân, phòng, chống tham nhũng tại một số địa phương, đơn vị hiệu quả chưa cao.

3. Công tác phòng, chống tham nhũng và cải cách hành chính

Các cấp, ngành, địa phương đã quan tâm thực hiện các giải pháp phòng, chống tham nhũng, cải cách hành chính và quy chế dân chủ cơ sở; coi trọng việc triển khai, thực hiện các biện pháp phòng ngừa tham nhũng gắn với hoạt động thanh tra, kiểm tra; củng cố, nâng cao trách nhiệm của cán bộ, công chức trong phòng, chống tham nhũng; việc thực hiện quy định về công tác cán bộ, kê khai tài sản, thu nhập, chuyển đổi vị trí công tác cơ bản thực hiện nghiêm túc, công khai. Tổ chức 184 cuộc thanh tra hành chính, 965 cuộc kiểm tra, thanh tra chuyên ngành; phát hiện, xử lý kịp thời 02 vụ việc có dấu hiệu tham nhũng qua công tác thanh tra.

Tuy nhiên, công tác tự kiểm tra, phát hiện, xử lý tham nhũng tại một số cơ quan, địa phương, cơ sở chưa thường xuyên, quyết liệt; các vụ việc tham nhũng phát hiện chủ yếu qua đơn thư tố giác, tin báo về tội phạm từ nhân dân. Việc chấp hành pháp luật, kỷ luật tài chính và quản lý, sử dụng ngân sách có đơn vị chưa nghiêm.

Công tác cải cách hành chính có nhiều chuyển biến; chủ động triển khai và thực hiện các nhiệm vụ cải cách hành chính với trọng tâm là cải cách thủ tục hành chính, xây dựng chính quyền điện tử, chính quyền số. Tuy nhiên, cải cách thủ tục hành chính ở một số sở, ngành, Ủy ban nhân dân các cấp còn bất cập; việc ứng dụng công nghệ thông tin tại một số ngành, địa phương còn chậm; một bộ phận cán bộ, công chức ý thức, trách nhiệm chưa cao, còn hiện tượng những nhiều, phiền hà cho tổ chức và công dân.

4. Công tác kiểm sát

Công tác thực hành quyền công tố và kiểm sát hoạt động tư pháp của Viện kiểm sát nhân dân hai cấp tỉnh Hải Dương đã đạt được nhiều kết quả tích cực, trách nhiệm công tố được tăng cường; đảm bảo việc khởi tố, truy tố có căn cứ, đúng pháp luật, không để xảy ra bỏ lọt tội phạm, truy tố oan người vô tội; kịp thời đưa ra truy tố, xét xử các vụ án lớn, phức tạp được dư luận xã hội quan tâm, đáp ứng yêu cầu nhiệm vụ chính trị địa phương. Tỷ lệ kiểm sát việc giải quyết tố giác, tin báo về tội phạm đạt 96,64%, kiểm sát giải quyết án trong giai đoạn điều

tra đạt 78,54%; giải quyết án giai đoạn truy tố đạt 98,67%, xác định án trọng điểm đạt 14,47%, vượt chỉ tiêu Quốc hội giao.

Bên cạnh những kết quả đạt được, việc quản lý, phân loại, giải quyết tố giác, tin báo về tội phạm có lúc còn chậm, phải gia hạn giải quyết; tiến độ giải quyết và chất lượng kiểm sát điều tra một số vụ án hình sự còn ở mức thấp; công tác kiểm sát, đôn đốc thi hành án hành chính và thi hành án dân sự có việc hiệu quả chưa cao; việc trả hồ sơ để điều tra bổ sung giữa các cơ quan tiến hành tố tụng chưa được khắc phục triệt để.

5. Công tác xét xử

Tòa án nhân dân hai cấp tỉnh Hải Dương đã bám sát sự chỉ đạo của ngành dọc cấp trên và nhiệm vụ chính trị địa phương, đẩy nhanh tiến độ và nâng cao chất lượng xét xử, giải quyết các loại vụ án. Tòa án nhân dân hai cấp đã giải quyết, xét xử 6.377 vụ việc, đạt tỷ lệ 94,6%, tăng 2,1% so với cùng kỳ năm 2021. Chất lượng giải quyết các vụ án được giữ vững; không xét xử oan người không phạm tội, bỏ lọt tội phạm; việc giải quyết các vụ án hành chính có chuyển biến rõ rệt, đạt tỷ lệ 96,2%; chất lượng tranh tụng tại phiên tòa theo tinh thần cải cách tư pháp tiếp tục được coi trọng. Việc ban hành quyết định thi hành án hình sự và xét, miễn giảm hình phạt cho người chấp hành án đảm bảo có căn cứ, đúng thời hạn.

Tuy nhiên, một số vụ án dân sự, kinh doanh thương mại, nhất là án có tính chất phức tạp tiến độ giải quyết còn chậm, dễ kéo dài; vẫn còn án bị hủy, cải sửa theo lỗi chủ quan của Thẩm phán; việc chậm gửi các văn bản tố tụng và sai sót hành chính tư pháp chưa được khắc phục triệt để.

6. Công tác thi hành án dân sự

Năm 2022, công tác thi hành án dân sự trên địa bàn tỉnh đã có nhiều cố gắng, kết quả thi hành án về việc đạt tỷ lệ 84,26%, vượt chỉ tiêu Tổng cục giao. Việc xác minh, phân loại điều kiện thi hành án, ban hành quyết định thi hành các bản án, quyết định có hiệu lực pháp luật đã đảm bảo quy trình pháp luật, đúng thẩm quyền; công tác đôn đốc, theo dõi thi hành án hành chính đã có chuyển biến tích cực; chủ động phối hợp với các cấp, các ngành, địa phương trong việc tổ chức cưỡng chế thi hành án đảm bảo an toàn, đúng quy định.

Bên cạnh đó, kết quả thi hành án dân sự về tiền không đạt chỉ tiêu do Tổng cục giao và thấp hơn so với cùng kỳ năm 2021; số tiền phải thi hành án chuyển năm sau còn ở mức cao. Vẫn còn một số vụ việc tồn đọng, kéo dài, chưa thi hành dứt điểm, đặc biệt là án liên quan đến tín dụng ngân hàng; số việc phải tiến hành cưỡng chế còn nhiều.

III. KIẾN NGHỊ, ĐỀ XUẤT

1. Đối với Ủy ban nhân dân tỉnh

Chỉ đạo các cấp, các ngành tiếp tục coi trọng, đẩy mạnh công tác tuyên truyền, phổ biến giáo dục pháp luật nhằm nâng cao nhận thức và ý thức chấp hành pháp luật trong cán bộ và nhân dân.

Tập trung chỉ đạo giải quyết dứt điểm các vụ việc khiếu nại, tố cáo nổi cộm, bức xúc, đông người và những vụ việc mới phát sinh ngay từ cấp cơ sở, không để phát sinh điểm nóng, hạn chế tình trạng đơn khiếu nại, tố cáo đông người, vượt cấp.

Thực hiện tốt các giải pháp phòng ngừa tham nhũng, coi trọng việc triển khai thực hiện công tác phòng ngừa gắn với hoạt động thanh tra, kiểm tra; đẩy mạnh cải cách hành chính, ứng dụng hiệu quả công nghệ thông tin trong thực thi công vụ.

2. Đối với các cơ quan tư pháp

Tiếp tục quán triệt, triển khai tổ chức thực hiện tốt các Nghị quyết của Đảng, Quốc hội về công tác tư pháp và cải cách tư pháp, gắn việc thực hiện các nhiệm vụ trọng tâm của ngành với việc thực hiện các yêu cầu của cải cách tư pháp trong tình hình mới.

Chủ động phối hợp, thực hiện hiệu quả các biện pháp phòng ngừa, đấu tranh phòng chống các loại tội phạm và tệ nạn xã hội; kiên quyết trấn áp, xử lý tội phạm, không để hình thành, phát sinh các “điểm nóng” về an ninh trật tự. Nâng cao chất lượng hoạt động điều tra, truy tố, xét xử và thực hiện tốt nhiệm vụ chống oan, sai, bỏ lọt tội phạm.

Trên đây là báo cáo thẩm tra về tình hình chấp hành pháp luật trên địa bàn tỉnh năm 2022, Ban Pháp chế báo cáo Hội đồng nhân dân tỉnh xem xét, quyết định./.

Nơi nhận:

- Thường trực HĐND tỉnh;
- Các đại biểu HĐND tỉnh;
- Các đại biểu tham dự kỳ họp;
- Lưu: VT, BPC (02 bản).

**TM. BAN PHÁP CHẾ
TRƯỞNG BAN**

Bùi Học Anh